

ДИСЦИПЛІНА «ЕТНОСПЕЦИФІКА СХІДНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ»

Анотація. Дисципліна «Етноспецифіка східної комунікативної поведінки» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта та спрямована на формування в аспірантів додаткової науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності, пов'язаної з оволодінням теоретичними засадами та практичними навичками дослідження і опису комунікативної поведінки представників різних етнокультур Сходу.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення із сучасними методиками дослідження, інтерпретації та опису комунікативної поведінки типізованого представника певної етнокультури Сходу; формування умінь аналізу національних стилів комунікації як у монокультурному, так і крос-культурному дослідженні; оволодіння відповідним категоріальним та термінологічним апаратом для зіставного опису етикету та систем ввічливості, притаманних різним етнокультурам.

Попередні вимоги. Аспіранти повинні: 1) знати основи теорії мовної та міжкультурної комунікації: визначати сукупність комунікативних стратегій і тактик та засобів їх реалізації, необхідних для успішної комунікації з представниками різних етнокультур; володіти базовими знаннями із східної філології та лінгвокраїнознавства країн Сходу; 2) вміти вільно спілкуватися західноєвропейською і однією із східних мов із дотриманням культури мовлення; застосовувати знання вербальних і невербальних компонентів спілкування східною мовою для забезпечення ефективної комунікації; 3) володіти елементарними навичками аналізу мовленнєвої поведінки представників певної східної етнокультури, мову якої вони вивчали у бакалавріаті та магістратурі.

Змістові модулі:

- розгляд теоретичних засад міжкультурної комунікації як науки та методології інтерпретації й опису комунікативної поведінки типізованого носія певної мови; характеристика інструментарію теорії мовленнєвих актів для моно- і крос-культурного дослідження комунікативної поведінки представників різних етнокультур; визначення таких категорій, як «комунікативна особистість», «етикет», «система ввічливості», «збереження обличчя» та ін.

- аналіз конкретних прикладів реалізації етноспецифіки комунікативної поведінки представників народів Сходу, у тому числі в контексті «збереження обличчя», на матеріалі різних мовленнєвих актів (вибачення, подяка, прохання, пропозиція, відмова та ін.). Як приклад здійсненого комплексного дослідження в розглядуваній галузі, пропонується аналіз ключових комунікативних стратегій, застосовуваних носіями перської мови в межах їхньої системи ввічливості *ta'ārof*, а саме – *āberu* (честь), *šekastenafsi* (самоприниження), *rudarbāyesti* (стриманість) та ін. Заняття проводяться у вигляді лекцій та практичних занять з використання інтерактивних методів навчання.

Мова викладання: українська

Рік підготовки, шифр навчальної дисципліни: читається на другому році навчання.

Кількість кредитів: 4.

Форма заключного контролю: іспит.

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 годин, у тому числі 24 годин аудиторних занять (18 год. – лекційні заняття, 4 год. – практичні заняття, 2 години – консультація), 96 годин самостійної роботи.

Викладач: Мазепова Олена Вікторівна, д.філол.н., проф., зав. кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу НН інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка

Інформація про викладача:

- <https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-mov-i-literatur-blyzkoho-skhodu/spivrobitnyky/mazepova/>
- <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=FIRsgvcAAAAJ>